

I Z V J E Š T A J

o rezultatima prve runde pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Gruzije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu i sprječavanju poreske evazije i izbjegavanja

U skladu sa Predlogom osnove za vođenje pregovora i zaključivanjem Ugovora između Crne Gore i Gruzije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak, koji je Vlada Crne Gore utvrdila na sjednici od 18. oktobra 2012. godine (Zaključak broj: 06-2147/2 od 25.10.2012. godine) i izmijenjenim modelom ugovora OECD, održani su pregovori u Gruziji, u periodu od 20. do 23. septembra 2023. godine.

Delegaciju Crne Gore predvodila je Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija, a delegaciju Gruzije Marine Khurtsidze, šefica Odjeljenja za poresku i carinsku politiku u Ministarstvu finansija Gruzije.

REZULTATI PREGOVORA:

U toku pregovora, razmatrani su svi članovi teksta Nacrta Sporazuma i u skladu sa Predlogom osnove, koji je utvrdila Vlada Crne Gore, postignuta je saglasnost oko najvećeg broja članova.

Delegacija Crne Gore je prihvatila predlog gruzijske delegacije da naziv ugovora glasi: "Sporazum između Vlade Gruzije i Vlade Crne Gore o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu i sprječavanju poreske evazije i izbjegavanja".

U cilju usaglašavanja sa Multilateralnom konvencijom za primjenu mjera koje se u cilju sprječavanja erozije poreske osnovice i premještanja dobiti odnose na poreske ugovore, odnosno implementacije BEPS projekta (projekta za borbu protiv poreske evazije i premještanja dobiti), dogovoreno je da preambula sporazuma glasi:

"Vlada Gruzije i Vlada Crne Gore u želji da dalje razvijaju svoje ekonomske odnose i da poboljšaju svoju saradnju u poreskim pitanjima, u namjeri da zaključe Sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, bez stvaranja mogućnosti za neoporezivanje ili smanjeno oporezivanje kroz poresku evaziju ili izbjegavanje (uključujući zloupotrebu sporazuma, u cilju dobijanja olakšica predviđenih ovim sporazumom u posrednu korist rezidenata trećih jurisdikcija), sporazumjele su se o sljedećem: "

U vezi člana 2 - Porezi na koji se primjenjuje sporazum, obje delegacije su postigle dogovor da su sporazumom obuhvaćeni: u slučaju Crne Gore - porez na dobit pravnih lica, porez na dohodak fizičkih lica i porez na imovinu; u slučaju Gruzije - porez na dohodak, porez na dobit i porez na imovinu.

U vezi člana 3 - Opšte definicije, obje delegacije su postigle dogovor:

"j) izraz "državljanin" u odnosu na državu ugovornicu, označava:

- (i) fizičko lice koje ima državljanstvo te države ugovornice; i
- (ii) pravno lice, partnersvo ili udruženje koje takav status ima na osnovu zakonodavstva važećeg u toj državi ugovornici;

l) "priznati penzijski fond" države ugovornice označava entitet ili aranžman osnovan u toj državi koji se prema poreskim zakonima te države ugovornice smatra posebnim licem:

- (i) koji je osnovan i posluje isključivo ili skoro isključivo radi upravljanja ili pružanja penzijskih pogodnosti, kao i pomoćnih ili povremenih pogodnosti fizičkim licima i koji je, kao takav, propisala ta država ugovornica ili njena politička jedinica ili jedinica lokalne samouprave; ili
- (ii) koji je osnovan i koji posluje isključivo ili skoro isključivo radi investiranja sredstava u korist entiteta ili aranžmana navedenih u podtački (i)."

U vezi člana 4 - Rezident, crnogorska delegacija je prihvatila predlog da se, za potrebe ovog sporazuma, rezidentom države ugovornice smatra i priznati penzijski fond.

U vezi člana 5 - Stalna poslovna jedinica, crnogorska strana je prihvatila predlog da izraz "stalna poslovna jedinica" naročito, podrazumijeva: sjedište uprave; ogranak; poslovnicu; fabrika; radionica; i rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mjesto vađenja prirodnih bogatstava.

Takođe, dogovoreno je da gradilište, građevinski ili instalacioni radovi čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako traju duže od šest mjeseci.

U vezi člana 8 - Međunarodni pomorski i vazdušni saobraćaj, gruzijska strana je predložila da se dobit preduzeća države ugovornice od obavljanja međunarodnog saobraćaja pomorskim brodom ili vazduhoplovom, oporezuje samo u toj državi ugovornici.

Navedeno rješenje je prihvatljivo za Crnu Goru i isto je sadržano u novijim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je Crna Gora potpisala kao nezavisna država, kao i u novom OECD modelu.

Takođe, gruzijska strana je prihvatila predlog da se doda stav 3 prema kojem se u dobit preduzeća od obavljanja međunarodnog saobraćaja brodom ili vazduhoplovom, uključuje: dobit od iznajmljivanja brodova i vazduhoplova, kao i dobit od korišćenja, upotrebe ili iznajmljivanja kontejnera (uključujući tegljače i potrebnu opremu za transport kontejnera).

U vezi člana 10 - Dividende, obje delegacije su se složile da izraz "dividende", u ovom članu, označava dohodak od akcija, rudarskih akcija, osnivačkih akcija ili drugih prava učešća u dobiti koja nijesu potraživanja duga, kao i dohodak od drugih prava kompanije koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonima države čiji je rezident kompanija koja vrši raspodjelu.

U vezi člana 12 - Autorske naknade, obje delegacije su postigle saglasnost da izraz "autorska naknada" označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo uključujući kompjuterski softver, kinematografske filmove, patenta, zaštitnog znaka, nacrtu ili modela, plana, tajne formule ili postupka, ili za obavještenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

U vezi člana 16 - Izvođači i sportisti, obje delegacije su se postigle dogovor da stav 3 glasi: "Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, dohodak koji ostvari izvođač ili sportista, rezident države ugovornice, od obavljanja djelatnosti u drugoj državi ugovornici na osnovu plana kulturne ramjene između Vlada obje države ugovornice, oslobođen je od plaćanja poreza u toj drugoj državi."

U vezi člana 19 - Studenti, crnogorska strana je prihvatila da se doda novi stav 2 koji glasi:

"Primanja studenta ili lica na stručnoj obuci, koji je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bio rezident ili je rezident druge države ugovornice, koja proizilaze iz radnog odnosa u provomenutoj državi u periodu ili periodima koji ne prelaze dvije godine, ne oporezuju se u prvopomenutoj državi ukoliko je zaposlenje direktno povezano sa njegovim studijama ili stručnoj obuci u prvopomenutoj državi."

U vezi člana 23 - Jednak tretman, gruzijska strana je predložila da se doda novi stav 2 glasi:

"Lica bez državljanstva, koja su rezidenti države ugovornice, ne podliježu oporezivanju ili zahtjevu u vezi oporezivanja u obje države ugovornice koje je drukčije ili teže od oporezivanja i zahtjeva u vezi s oporezivanjem, posebno u odnosu na rezidentnost, kojima državljani države ugovornice u istim uslovima, podliježu ili mogu podleći."

Takođe, gruzijska strana je predložila da stav 5 glasi:

"Izuzetno od odredaba člana 2 ovog sporazuma, odredbe ovog člana primjenjuju se na poreze svake vrste i opisa."

Crnogorska delegacija je prihvatila predloženo rješenje uzimajući u obzir jednak tretman rezidenata, Crne Gore i Gruzije.

U toku pregovora obje delegacije složile su se da se dodaju dva nova člana koji glase:

"Član 21 IMOVINA

1. Imovina koja se sastoji od nepokretne imovine navedene u članu 6 ovog sporazuma koju posjeduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretne imovine koja predstavlja dio poslovne imovine stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Imovina preduzeća države ugovornice koje obavlja međunarodni saobraćaj pomorskim brodom ili vazduhoplovom i pokretne imovine koja služi za korišćenje tih pomorskih brodova i vazduhoplova, oporezuje se samo u toj državi ugovornici.
4. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

Član 27 PRIPADAJUĆE PRAVO NA BENEFITE

1. Izuzetno od odredaba ovog sporazuma, koristi iz ovog sporazuma ne odobravaju se u odnosu na dio dohotka ili imovine, ako se osnovano može zaključiti, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti, da je sticanje koristi bio jedan od osnovnih razloga bilo kojeg aranžmana ili transakcije koje su neposredno ili posredno rezultirali tom korišću, osim ako se ustanovi da bi odobravanje te koristi u tim okolnostima bilo u skladu sa ciljem ili svrhom odgovarajućih odredaba ovog sporazuma.
2. Odredbe ovog sporazuma neće se tumačiti tako da sprječavaju bilo koju državu ugovornicu da primjenjuje odredbe propisane domaćim zakonima sa ciljem sprječavanja izbjegavanja plaćanja ili poreske evazije. "

OTVORENA PITANJA

Delegacije nijesu postigle saglasnost za tri člana sporazuma, u vezi sa kojim je neophodno zauzeti stav delegacije Crne Gore za nastavak usaglašavanja. Nije postignuta saglasnost u vezi visine poreskih stopa na prihode od dividendi (član 10 stav 2), kamata (član 11 stav 2) i autorskih naknada (član 12 stav 2). Delegacija Gruzije je predložila da visina poreskih stopa na gore navedene prihode iznosi 5%, budući da je i domaćim zakonodavstvom propisana stopa od 5%, a sve u cilju privlačenja stranih investicija. Takođe, ukazali su da shodno njihovom Ustavu ne može se mijenjati visina poreskih stopa, osim u postupku referendumu.

Stav: Crna Gora je u postupku pregovora sa evropskim zemljama, koje je vodila nakon sticanja nezavisnosti, zastupala stav da visina jedinstvene stope na navedene prihode ne bude niža od 10%. Međutim, crnogorska delegacija u drugoj rundi pregovora je misljenja da se može prihvatiti gruzijski predlog (5% za navedene prihode) uzimajući u obzir njihovu pregovaračku poziciju. Takođe, prihvatanje navedenog predloga će dovesti do osiguranja pozitivnog dejstva poreskih olakšica radi stimulanja ulaganja, a sve u cilju stvaranja povoljnog poreskog ambijenta za međunarodno poslovanje.

Obje delegacije su se saglasile da će pristupiti novim pregovorima u slučaju da Gruzija, u budućem periodu, izvrši izmijenu visinu poreskih stopa na prihode od dividendi, kamata i autorskih naknada.

Pored navedenih, usaglašeni su i sljedeći članovi:

- Lica na koja se primjenjuje sporazum (član 1);
- dohodak od nepokretne imovine (član 6);
- dobit od poslovanja (član 1);
- povezana preduzeća (član 9);
- kapitalni dobitak (član 13);
- primanja po osnovu zaposlenja (član 14);
- primanja direktora (član 15);
- penzije (član 17);
- javna služba (član 18);
- ostali dohodak (član 20);
- izbjegavanje dvostrukog oporezivanja (član 22);
- postupak zajedničkog dogovaranja (član 24);
- razmjena obavještenja (član 25);
- članovi diplomatskih misija i konzulata (član 26);
- stupanje na snagu (član 28);
- prestanak važenja (član 29).

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2023. godine razmotrila i usvojila Izvještaj o rezultatima prve runde pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Gruzije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu i sprječavanju poreske evazije i izbjegavanja, sa predlogom stavova crnogorske delegacije za nastavak usaglašavanja.
2. Ovim zaključkom stavlja se van snage Zaključak broj: 07-040/23-4657/2 od 19.10.2023. godine.

ŠEF DELEGACIJE
Biljana Peranović

Podgorica, 26.10.2023.godine

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE GRUZIJE
I
VLADE CRNE GORE
O OTKLANJANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I NA
IMOVINU I SPRJEČAVANJU PORESKE EVAZIJE I IZBJEGAVANJA**

Vlada Gruzije i Vlada Crne Gore,

U želji da dalje razvijaju svoje ekonomske odnose i da poboljšaju svoju saradnju u poreskim pitanjima,

U namjeri da zaključe Sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, bez stvaranja mogućnosti za neoporezivanje ili smanjeno oporezivanje kroz poresku evaziju ili izbjegavanje (uključujući zloupotrebu sporazuma, u cilju dobijanja olakšica predviđenih ovim sporazumom u posrednu korist rezidenata trećih jurisdikcija),

Sporazumjele su se o sljedećem,

Član 1

LICA NA KOJA SE PRIMJENJUJE SPORAZUM

Ovaj sporazum primjenjuje se na lica koja su rezidenti jedne ili obje države ugovornice.

Član 2

POREZI NA KOJE SE PRIMJENJUJE SPORAZUM

1. Ovaj sporazum primjenjuje se na poreze na dohodak i na imovinu koje zavodi država ugovornica ili njene političke ili jedinice lokalne samouprave, nezavisno od načina naplate.

2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, na ukupnu imovinu ili na djelove dohotka ili imovine, uključujući poreze na dobitak od otuđenja pokretne ili nepokretne imovine, poreze na ukupne iznose zarada koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine.

3. Porezi na koje se primjenjuje ovaj sporazum su:

a) u slučaju Gruzije:

- (i) porez na dobit;
 - (ii) porez na dohodak;
 - (iii) porez na imovinu;
- (u daljem tekstu: "gruzijski porez");

b) u slučaju Crne Gore:

- (i) porez na dohodak fizičkih lica;
 - (ii) porez na dobit pravnih lica;
 - (iii) porez na imovinu;
- (u daljem tekstu: "crnogorski porez").

4. Sporazum se primjenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji se poslije datuma potpisivanja ovog sporazuma zavedu pored ili umjesto postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica obavještavaju jedni druge o značajnim promjenama izvršenim u njihovim poreskim zakonima.

Član 3 OPŠTE DEFINICIJE

1. Za potrebe ovog sporazuma, ako iz sadržaja ne proizilazi drugačije:

- a) izraz "Gruzija" označava teritoriju definisanu gruzijskom zakonodavstvom, uključujući kopnenu teritoriju, njeno podzemlje i vazdušni prostor iznad nje, unutrašnje vode i teritorijalno more, morsko dno, njeno morsko podzemlje i vazdušni prostor iznad njega, u pogledu kojih Gruzija vrši suverenitet, kao i susjednu zonu, ekskluzivnu ekonomsku zonu i kontinentalni pojas pored svog teritorijalnog mora, u pogledu kojeg Gruzija može da ostvari svoja suverena prava i/ili nadležnosti u skladu sa međunarodnim pravom;
- b) izraz "Crna Gora" označava Crnu Goru, a upotrijebljen u geografskom smislu označava kopnenu teritoriju Crne Gore, njene unutrašnje morske vode i pojas teritorijalnog mora, vazdušni prostor nad njima, kao i morsko dno i podzemlje dijela otvorenog mora izvan spoljne granice teritorijalnog mora, nad kojima Crna Gora vrši suverena prava radi istraživanja i korišćenja njihovih prirodnih bogatstava, u skladu sa svojim unutrašnjim zakonodavstvom i međunarodnim pravom;
- c) izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Gruziju ili Crnu Goru, zavisno od smisla;
- d) izraz "preduzeće" primjenjuje se na bilo koje poslovanje;
- e) izraz "lice" obuhvata fizičko lice, kompaniju i svako drugo društvo lica;
- f) izraz "kompanija" označava pravno lice ili bilo koji entitet koji se smatra pravnim licem za poreske svrhe;
- g) izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju preduzeće kojim upravlja rezident države ugovornice, odnosno preduzeće kojim upravlja rezident druge države ugovornice;
- h) izraz "međunarodni saobraćaj" označava saobraćaj brodom ili vazduhoplovom, osim ako se saobraćaj obavlja brodom ili vazduhoplovom isključivo između mjesta u državi ugovornici, a preduzeće koje koristi brodove ili vazduhoplove nije preduzeće te države ugovornice;
- i) izraz "nadležan organ" označava:
 - (i) u slučaju Gruzije, Ministarstvo finansija ili njegov ovlašćeni predstavnik;
 - (ii) u slučaju Crne Gore, Ministarstvo finansija ili njegov ovlašćeni predstavnik;
- j) izraz "državljanin" u odnosu na državu ugovornicu, označava:
 - (i) fizičko lice koje ima državljanstvo te države ugovornice; i
 - (ii) pravno lice, partnerstvo ili udruženje koje takav status ima na osnovu zakonodavstva važećeg u državi ugovornici;
- k) izraz "poslovanje" označava obavljanje profesionalnih djelatnosti i drugih djelatnosti nezavisnog karaktera;
- l) "priznati penzijski fond" države ugovornice označava entitet ili aranžman osnovan u toj državi koji se prema poreskim zakonima te države ugovornice smatra posebnim licem:
 - (i) koji je osnovan i koji posluje isključivo ili skoro isključivo radi upravljanja ili pružanja penzijskih pogodnosti, kao i pomoćnih ili povremenih pogodnosti fizičkim licima i koji je, kao takav, propisala ta država ugovornica ili njena jedinica lokalne samouprave; ili
 - (ii) koji je osnovan i koji posluje isključivo ili skoro isključivo radi investiranja sredstava u korist entiteta ili aranžmana navedenih u podtački (i).

2. Kada država ugovornica primjenjuje sporazum, svaki izraz koji u njemu nije definisan ima značenje, osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije ili su se nadležni organi, u skladu sa odredbama člana 24. ovog sporazuma, dogovorili o drugačijem značenju, prema zakonu te države za potrebe poreza na koje se sporazum primjenjuje i značenje prema važećim poreskim zakonima koje primjenjuje ta država ima prednost u odnosu na značenje koje tom izrazu daju drugi zakoni te države.

Član 4 **REZIDENT**

1. Izraz "rezident države ugovornice", za potrebe ovog sporazuma, označava lice koje, prema zakonima te države, podliježe oporezivanju u toj državi po osnovu svog prebivališta, boravišta, mjesta uprave ili drugog mjerila slične prirode, i uključuje tu državu ili njenu političku jedinicu ili jedinicu lokalne samouprave, kao i priznati penzijski fond te države. Ovaj izraz, međutim ne obuhvata lice koje u toj državi podliježe oporezivanju samo za dohodak iz izvora u toj državi ili za imovinu koja se u njoj nalazi.

2. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana, fizičko lice rezident obje države ugovornice, njegov se status određuje na sljedeći način:

- a) smatra se da je rezident samo države u kojoj ima stalno mjesto stanovanja; ako ima stalno mjesto stanovanja u obje države, smatra se da je rezident samo države sa kojom su njegove lične i ekonomske veze tiješnje (središte životnih interesa);
- b) ako ne može da se odredi u kojoj državi ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema stalno mjesto stanovanja, smatra se da je rezident samo države u kojoj ima uobičajeno mjesto stanovanja;
- c) ako ima uobičajeno mjesto stanovanja u obje države ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident samo države čiji je državljanin;
- d) ako je državljanin obje države ili nijedne od njih, nadležni organi država ugovornica riješiće pitanje zajedničkim dogovorom.

3. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana lice, osim fizičkog, rezident obje države ugovornice, nadležni organi država ugovornica će zajedničkim dogovorom odrediti državu za koju se to lice smatra rezidentom za potrebe ovog sporazuma, imajući u vidu njegovo mjesto šefa ili glavne kancelarije, mjesto stvarne uprave, mjesto u kojem je ono osnovano ili na drugi način konstituisano i bilo koje druge relevantne faktore. U odsustvu takvog dogovora, to lice neće imati pravo na bilo koju olakšicu ili izuzimanje od poreza predviđeno ovim sporazumom osim u mjeri i na način koji mogu biti naknadno dogovoreni od strane nadležnih organa država ugovornica.

Član 5 **STALNA POSLOVNA JEDINICA**

1. Izraz "stalna poslovna jedinica", za potrebe ovog sporazuma, označava stalno mjesto preko kojeg preduzeće potpuno ili djelimično obavlja poslovanje.

2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumijeva se naročito:

- a) sjedište uprave;
- b) ogranak;
- c) poslovnicu;
- d) fabriku;
- e) radionicu; i
- f) rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mjesto vađenja prirodnih bogatstava.

3. Gradilište ili građevinski ili instalacioni radovi čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako traju duže od šest mjeseci.

4. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, pod izrazom stalna poslovna jedinica ne podrazumijeva se:

- a) korišćenje objekata i opreme isključivo u svrhe uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koja pripada preduzeću;
- b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke;
- c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa svrhom da je drugo preduzeće preradi;

- d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obavještenja za preduzeće;
- e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja, za preduzeće, svake druge djelatnosti koja ima pripremni ili pomoćni karakter;
- f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu djelatnosti navedenih u tač. a) do e) u bilo kojoj kombinaciji, pod uslovom da je ukupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja koja nastaje iz ove kombinacije pripremnog ili pomoćnog karaktera.

5. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, kada lice - osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primjenjuje stav 6 ovog člana - radi u ime preduzeća i ima i uobičajeno koristi u državi ugovornici ovlaštenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi u odnosu na djelatnosti koje to lice obavlja za preduzeće, osim ako su djelatnosti tog lica ograničene na djelatnosti navedene u stavu 4 ovog člana koje, ako bi se obavljale preko stalnog mjesta poslovanja, ne bi ovo stalno mjesto poslovanja činile stalnom poslovnom jedinicom prema odredbama tog stava.

6. Ne smatra se da preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što u toj drugoj državi obavlja svoje poslove preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom ako ta lica djeluju u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.

7. Činjenica da kompanija koja je rezident države ugovornice kontroliše ili je pod kontrolom kompanije koja je rezident druge države ugovornice ili koja obavlja poslovanje u toj drugoj državi (preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način), sama po sebi nije dovoljna da se jedna kompanija smatra stalnom poslovnom jedinicom druge kompanije.

Član 6

DOHODAK OD NEPOKRETNE IMOVINE

1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretne imovine (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Izraz "nepokretna imovina" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se odnosna nepokretna imovina nalazi. Ovaj izraz u svakom slučaju obuhvata imovinu koja pripada nepokretnoj imovini, stočni fond i opremu koja se koristi u poljoprivredi i šumarstvu, prava na koja se primjenjuju odredbe opšteg zakona o zemljišnoj svojini, plodouživanje nepokretne imovine i prava na promjenljiva ili stalna plaćanja kao naknade za iskorišćavanje ili za pravo na iskorišćavanje mineralnih nalazišta, izvora i drugih prirodnih bogatstava; brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnom imovinom.

3. Odredbe stava 1 ovog člana primjenjuju se na dohodak koji se ostvari neposrednim korišćenjem, iznajmljivanjem ili drugim načinom korišćenja nepokretne imovine.

4. Odredbe st. 1 i 3 ovog člana primjenjuju se i na dohodak od nepokretne imovine preduzeća.

Član 7

DOBIT OD POSLOVANJA

1. Dobit preduzeća države ugovornice oporezuje se samo u toj državi ugovornici, osim ako preduzeće posluje u drugoj državi ugovornici putem stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće posluje na taj način, dobit koja se može pripisati toj stalnoj poslovnoj jedinici, može se oporezivati u toj drugoj državi ugovornici.

2. Zavisno od odredaba stava 3. ovog člana, kada preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici se toj stalnoj poslovnoj jedinici pripisuje dobit koju bi mogla da ostvari da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim djelatnostima, pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.

3. Pri određivanju dobiti stalne poslovne jedinice, kao odbici priznaju se troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući troškove upravljanja i opšte administrativne troškove, bilo u državi ugovornici u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica ili na drugom mjestu.

4. Ako je uobičajeno da se u državi ugovornici dobit koja se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje na osnovu raspodjele ukupne dobiti preduzeća na njegove posebne djelove, rješenje iz stava 2 ovog člana ne sprječava tu državu ugovornicu da takvom uobičajenom raspodjelom odredi dobit koja se oporezuje; usvojeni metod raspodjele treba da bude takav da rezultat bude u skladu sa načelima koja su sadržana u ovom članu.

5. Stalnoj poslovnoj jedinici ne pripisuje se dobit ako ta stalna poslovna jedinica samo kupuje dobra ili robu za preduzeće.

6. Za potrebe prethodnih stavova, dobit koja se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje se istom metodom iz godine u godinu, osim ako postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drugačije.

7. Kada dobit obuhvata djelove dohotka koji su regulisani posebnim članovima ovog sporazuma, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8

MEĐUNARODNI POMORSKI I VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

1. Dobit preduzeća države ugovornice od obavljanja međunarodnog saobraćaju brodovima ili vazduhoplovima oporezuje se samo u toj državi ugovornici.

2. Odredbe stava 1 ovog člana primjenjuju se i na dobit od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

3. Za potrebe ovog člana, dobit od obavljanja međunarodnog saobraćaja brodovima ili vazduhoplovima takođe uključuju:

- a) dobit od izjamnjivanja praznih brodova i vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju; i
- b) dobit od korišćenja, održavanja ili zakupa kontejnera u međunarodnom saobraćaju (uključujući prikolice i opremu koja se koristi za prevoz kontejnera)

ako je takvo korišćenje, održavanje ili davanje u zakup dopunska djelatnost ili su privremeno povezani sa obavljanjem međunarodnog saobraćaja brodom ili vazduhoplovom.

Član 9

POVEZANA PREDUZEĆA

1. Ako

- a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
- b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice

i ako su i u jednom i u drugom slučaju, između ta dva preduzeća, u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima, dogovoreni ili nametnuti uslovi koji se razlikuju od uslova koji bi bili dogovoreni između nezavisnih preduzeća, dobit koju bi, da nema tih uslova, ostvarilo jedno od preduzeća, ali je zbog tih uslova nije ostvarilo, može se uključiti u dobit tog preduzeća i shodno tome oporezovati.

2. Ako država ugovornica uključuje u dobit preduzeća te države dobit za koju je preduzeće druge države ugovornice oporezovano u toj drugoj državi, i shodno tome je oporezuje, i ako je tako uključena dobit ona dobit koju bi preduzeće prvopomenute države ostvarilo da su uslovi dogovoreni između ta dva preduzeća bili oni uslovi koje bi dogovorila nezavisna preduzeća, ta druga država vrši odgovarajuću korekciju iznosa poreza koji je u njoj utvrđen na tu dobit. Prilikom vršenja te korekcije, vodiće se računa o ostalim odredbama ovog sporazuma i, ako je to potrebno, nadležni organi država ugovornica međusobno će se konsultovati.

Član 10 DIVIDENDE

1. Dividende koje isplaćuje kompanija rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. [GE: Međutim, dividende koje isplaćuje kompanija koja je rezident države ugovornice mogu se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države ugovornice, ali ako je stvarni vlasnik dividendi rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 5 odsto od bruto iznosa dividendi.]

Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dobiti kompanije iz koje se dividende isplaćuju.]

[CG: Dividende koje isplaćuje kompanija koja je rezident države ugovornice mogu se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države ugovornice, ali ako je stvarni vlasnik dividendi rezident druge države ugovornice, razrezani porez ne može biti veći od:

- a) 5 odsto od bruto iznosa dividende ako je stvarni vlasnik dividendi kompanija (izuzimajući partnerstvo) koja neposredno ili posredno ima najmanje 10 odsto kapitala kompanije koja isplaćuje dividende;
- b) 10 odsto bruto iznosa dividendi u svim drugim slučajevima.

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja. Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dobiti kompanije iz koje se dividende isplaćuju.]

3. Izraz "dividende", u ovom članu, označava dohodak od akcija, rudarskih akcija, osnivačkih akcija ili drugih prava učešća u dobiti koja nijesu potraživanja duga, kao i ostali dohodak od drugih prava kompanije koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonima države čiji je rezident kompanija koja vrši raspodjelu.

4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, a akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj poslovnoj jedinici. U tom slučaju primjenjuju se odredbe člana 7. ovog sporazuma.

5. Ako kompanija koja je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak iz druge države ugovornice, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje isplaćuje kompanija, osim ako su te dividende isplaćene rezidentu te druge države ili ako akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj poslovnoj jedinici koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da neraspodjeljenu dobit kompanije oporezuje porezom na neraspodjeljenu dobit kompanije, čak i ako se isplaćene dividende ili neraspodjeljena dobit u potpunosti ili djelimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi.

Član 11 KAMATA

1. Kamata koja nastaje u državi ugovornici a isplaćuje se rezidentu druge države ugovornice, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. [GE:Međutim, kamata koja nastaje u državi ugovornici može se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik kamate rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 5 odsto bruto iznosa kamate.]

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja.]

[CG:Međutim, kamata koja nastaje u državi ugovornici može se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik kamate rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa kamate.]

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja.]

3. Izraz "kamate", za potrebe ovog člana, označava dohodak od potraživanja duga svake vrste, nezavisno od toga da li su obezbijedena zalogom ili ne i da li se na osnovu njih stiče pravo na učešće u dobiti dužnika ili ne, a naročito dohodak od državnih hartija od vrijednosti i dohodak od obveznica ili zapisa, uključujući premije i nagrade na takve hartije od vrijednosti, obveznice ili zapise. Zatezne kamate zbog kašnjenja pri isplati ne smatraju se kamatama za svrhe ovog člana.

4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik kamate, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, a potraživanje duga na koje se plaća kamata je stvarno povezano s tom stalnom poslovnom jedinicom. U tom slučaju se primjenjuju odredbe člana 7 ovog sporazuma.

5. Smatra se da kamata nastaje u državi ugovornici kada je isplatilac kamate rezident te države. Kada lice koje plaća kamatu, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice, ima u toj državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu u vezi sa kojom je povezan dug na koji se plaća kamata, a tu kamatu snosi ta stalna poslovna jedinica, smatra se da kamata nastaje u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

6. Ako iznos kamate, zbog posebnog odnosa između platioca kamate i stvarnog vlasnika ili između njih i trećeg lica, imajući u vidu potraživanje duga za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca kamate i stvarnog vlasnika, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 12 **AUTORSKE NAKNADE**

1. Autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici a isplaćuju se rezidentu druge države ugovornice, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. [GE: Međutim, autorske naknade koja nastaje u državi ugovornici može se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik autorskih naknada rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 5 odsto bruto iznosa autorskih naknada.

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja.]

[CG: Međutim, autorske naknade koja nastaje u državi ugovornici može se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik autorskih naknada rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 5 odsto bruto iznosa autorskih naknada.

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja.]

3. Izraz "autorske naknade", u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo uključujući kompjuterski softver, kinematografske filmove, patenta, zaštitnog znaka, nacрта ili modela, plana, tajne formule ili postupka, ili za obavještenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik autorskih naknada, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj drugoj državi ugovornici, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju stvarno pripadaju toj stalnoj poslovnoj jedinici. U tom slučaju primjenjuju se odredbe člana 7 ovog sporazuma.

5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici kada je isplatilac rezident te države. Kada lice koje plaća autorske naknade, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice, ima u državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu u vezi sa kojom je nastala obaveza plaćanja autorskih naknada, a te autorske naknade padaju na teret te stalne poslovne jedinice, smatra se da autorske naknade nastaju u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

6. Ako iznos autorskih naknada, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog vlasnika ili između njih i trećeg lica, imajući u vidu korišćenje, pravo ili informaciju za koje se one plaćaju, prelazi iznos koji bi bio

ugovoren između platioca i stvarnog vlasnika da takvog odnosa nema, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi tada bio ugovoren. U tom slučaju višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 13

KAPITALNI DOBITAK

1. Dobit koju ostvari rezident države ugovornice od otuđenja nepokretne imovine navedene u članu 6 ovog sporazuma, a koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Dobit od otuđenja pokretne imovine koja čini dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici, uključujući i prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno s cijelim preduzećem), može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Dobit koju ostvari preduzeće države ugovornice koje brodove ili vazduhoplove koristi u međunarodnom saobraćaju, od otuđenja tih brodova ili vazduhoplova ili od pokretne imovine koja služi za korišćenje tih brodova ili vazduhoplova, oporezuje se samo u toj državi ugovornici.
4. Dobit koju ostvari rezident države ugovornice od otuđenja akcija ili uporedivih interesa koje više od 50 odsto svoje vrijednosti ostvaruju neposredno ili posredno od nepokretnosti koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
5. Dobit od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.

Član 14

PRIMANJA PO OSNOVU ZAPOSLENJA

1. Zavisno od odredaba čl. 15, 17, 18 i 19 ovog sporazuma, zarade, naknade i druga slična primanja koja rezident države ugovornice ostvari po osnovu zaposlenja, oporezuju se samo u toj državi, osim ako se zaposlenje vrši u drugoj državi ugovornici. Ako se zaposlenje vrši na taj način, takva primanja koja se u njoj ostvaruju mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari po osnovu zaposlenja u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvopomenutoj državi:
 - a) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u periodu od dvanaest mjeseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini, i
 - b) ako se primanja isplaćuju od strane ili u ime poslodavca koji nije rezident druge države, i
 - c) ako primanja ne padaju na teret stalne poslovne jedinice koju poslodavac ima u drugoj državi.
3. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari po osnovu zaposlenja kao član redovne posade broda ili vazduhoplova, iz radnog odnosa obavljenog na brodu ili vazduhoplovu koji se koriste u međunarodnom saobraćaju, osim na brodu ili vazduhoplovu koji se koriste isključivo unutar druge države ugovornice, oporezuju se samo u prvopomenutoj državi ugovornici.

Član 15

PRIMANJA DIREKTORA

Primanja direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident države ugovornice, u svojstvu člana odbora direktora kompanije koja je rezident druge države ugovornice, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

Član 16

UMJETNICI I SPORTISTI

1. Izuzetno od odredaba čl. 7 i 14 ovog sporazuma, dohodak koji ostvari rezident države ugovornice kao izvođač pozorišne, filmske, radio ili televizijske umjetnosti, ili kao muzičar ili sportista, od svoje samostalne djelatnosti u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Ako dohodak od lično obavljenih djelatnosti izvođača ili sportiste ne pripada lično izvođaču ili sportisti nego drugom licu, taj dohodak se, izuzetno od odredaba čl. 7 i 14 ovog sporazuma, može oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene djelatnosti izvođača ili sportiste.

3. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, dohodak koji ostvari izvođač ili sportista, rezidenti države ugovornice, od obavljenih djelatnosti u drugoj državi ugovornici u okviru plana kulturne razmjene između Vlada objer države ugovornice, izuzima se iz poreza u toj drugoj državi.

Član 17 **PENZIJE**

Zavisno od odredaba stava 2 člana 18 ovog sporazuma, penzije i druga slična primanja koja se isplaćuju rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg radnog odnosa, oporezuju se samo u toj državi.

Član 18 **JAVNA SLUŽBA**

1. a) Zarade, naknade i druga slična primanja, koje plaća država ugovornica ili njena politička jedinica ili jedinica lokalne samouprave fizičkom licu, za usluge učinjene toj državi ili njenoj političkoj jedinici ili jedinici lokalne samouprave, oporezuju se samo u toj državi.
b) Međutim, zarade, naknade i druga slična primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako su usluge učinjene u toj državi, a fizičko lice je rezident te države koje je:
 - (i) državljanin te države; ili
 - (ii) koje nije postalo rezident te države samo zbog vršenja usluga.
2. a) Izuzetno od odredbi stava 1, penzije i druga slična primanja koja fizičkom licu plaća država ugovornica ili njena politička jedinica ili jedinica lokalne samouprave neposredno ili iz fondova za usluge učinjene toj državi ili jedinici lokalne samouprave oporezuje se samo u toj državi.
b) Međutim, takve penzije i druga slična primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je fizičko lice rezident i državljanin te države.
3. Odredbe čl. 14, 15, 16 i 17 ovog sporazuma primjenjuju se na zarade, naknade, penzije i druga slična primanja, za usluge učinjene u vezi sa privrednom djelatnošću države ugovornice ili njene političke jedinice ili jedinice lokalne samouprave.

Član 19 **STUDENTI**

1. Student ili lice na stručnoj obuci koje je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bilo rezident ili je rezident druge države ugovornice, a boravi u prvopomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne oporezuje se u toj državi za primanja koja dobija za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje, pod uslovom da su ta primanja iz izvora van te države.
2. Primanja koja ostvari student ili lice na stručnoj obuci, koje je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bilo rezident ili je rezident druge države ugovornice, po osnovu zaposlenja koje obavlja u prvopomenutoj državi u periodu ili periodima koji ne prelaze dvije godine, ne oporezuju se u prvopomenutoj državi ako je zaposlenje direktno povezano sa njegovim studijama ili stručnoj obuci u prvopomenutoj državi.

Član 20 **OSTALI DOHODAK**

1. Djelovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira na to gdje nastaju, koji nijesu regulisani u prethodnim članovima ovog sporazuma oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1 ne primjenjuju se na dohodak, izuzimajući dohodak od nepokretne imovine definisane u stavu 2 člana 6 ovog sporazuma, ako primalac tog dohotka - rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na osnovu kojih

se dohodak plaća stvarno su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom. U tom slučaju se primjenjuju odredbe člana 7 ovog sporazuma.

Član 21 **IMOVINA**

1. Imovina koja se sastoji od nepokretne imovine navedene u članu 6 ovog sporazuma koju posjeduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretne imovine koja predstavlja dio poslovne imovine stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Imovina preduzeća države ugovornice koje obavlja međunarodni saobraćaj brodom ili vazduhoplovom koja se sastoji od brodova i vazduhoplova i pokretne imovine koja služi za korišćenje tih brodova i vazduhoplova, oporezuje se samo u toj državi ugovornici.
4. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

Član 22 **OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA**

1. a) Ako rezident Gruzije ostvaruje dohodak ili posjeduje imovinu kojoj se, u skladu sa odredbama ovog sporazuma, mogu oporezivati u Crnoj Gori, Gruzija odobrava:

- (i) kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta, iznos jednak porezu na dohodak koji je plaćen u Crnoj Gori;
- (ii) kao odbitak od poreza na imovinu tog rezidenta, iznos jednak porezu na imovinu koji je plaćen u Crnoj Gori.

Taj odbitak u ni jednom slučaju ne može biti veći od ukupnog poreza akumuliranog u skladu sa pravilima i stopama na ove prihode i imovinu koji su na snazi u Gruziji.

- b) Ako su, u skladu s nekom odredbom sporazuma dohodak koji ostvari ili imovina koju posjeduje rezident Gruzije izuzeti od oporezivanja u Gruziji, Gruzija može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, da uzme u obzir izuzeti dohodak ili imovinu.

2. a) Ako rezident Crne Gore ostvaruje dohodak ili posjeduju imovinu, koji se, u skladu s odredbama ovog sporazuma, može oporezivati u Gruziji, Crna Gora odobrava:

- (i) kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta, iznos jednak porezu na dohodak koji je plaćen u Gruziji;
- (ii) kao odbitak od poreza na imovinu tog rezidenta, iznos jednak porezu na imovinu koji je plaćen u Gruziji.

Taj odbitak i u jednom i u drugom slučaju ne može biti veći od dijela poreza na dohodak ili imovinu, kako je obračunat prije izvršenog odbijanja, koji odgovara dohotku ili imovini koji se može, zavisno od slučaja, oporezivati u Gruziji.

- b) Ako su, u skladu s nekom odredbom sporazuma dohodak koji ostvari ili imovina koju posjeduje rezident Crne Gore izuzeti od oporezivanja u Crnoj Gori, Crna Gora može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, da uzme u obzir izuzeti dohodak ili imovinu.

Član 23 **JEDNAK TRETMAN**

1. Državljeni države ugovornice ne podliježu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili zahtjevu u vezi s oporezivanjem koje je drukčije ili teže od oporezivanja i zahtjeva u vezi s oporezivanjem, posebno u odnosu na

rezidentnost, kojima državljani te druge države u istim uslovima, podliježu ili mogu podleći. Ova odredba se, nezavisno od odredaba člana 1, primjenjuje i na lica koja nijesu rezidenti jedne ili obje države ugovornice.

2. Lica bez državljanstva, koja su rezidenti države ugovornice, ne podliježu oporezivanju ili zahtjevu u vezi oporezivanja u obje države ugovornice koje je drukčije ili teže od oporezivanja i zahtjeva u vezi s oporezivanjem, posebno u odnosu na rezidentnost, kojima državljani države ugovornice u istim uslovima, podliježu ili mogu podleći.

3. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste djelatnosti. Ova odredba ne može se tumačiti tako da obavezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava lična oslobađanja, olakšice i umanjenja za svrhe oporezivanja zbog ličnog statusa ili porodičnih obaveza koje odobrava svojim rezidentima.

4. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje preduzeće države ugovornice plaća rezidentu druge države ugovornice, pri utvrđivanju oporezive dobiti tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su plaćene rezidentu prvopomenute države, osim kada se primjenjuju odredbe člana 9 stav 1, člana 11 stav 6 ili člana 12 stav 6 ovog sporazuma. Takođe, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, pri utvrđivanju oporezive imovine tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su bili ugovoreni sa rezidentom prvopomenute države.

5. Preduzeća države ugovornice čiju imovinu potpuno ili djelimično posjeduju ili kontrolišu, posredno ili neposredno, jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvopomenutoj državi ugovornici ne podliježu oporezivanju ili obavezi u vezi s oporezivanjem, koje je drukčije ili teže od oporezivanja i obaveza u vezi s oporezivanjem kome druga slična preduzeća prvopomenute države podliježu ili mogu podleći.

6. Izuzetno od odredaba člana 2. ovog sporazuma, odredbe ovog člana primjenjuju se na poreze svake vrste i opisa.

Član 24

POSTUPAK ZAJEDNIČKOG DOGOVARANJA

1. Ako lice smatra da mjere jedne ili obje države ugovornice dovode ili će dovesti do toga da ne bude oporezovano u skladu s odredbama ovog sporazuma, ono može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonom tih država, da izloži svoj slučaj nadležnom organu bilo koje države ugovornice. Slučaj mora biti izložen u roku od tri godine od dana prvog obavještenja o mjeri koja dovodi do oporezivanja koje nije u skladu s odredbama ovog sporazuma.

2. Ako nadležni organ smatra da je prigovor opravdan i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rješenja, nastoje da slučaj riješi zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge države ugovornice radi izbjegavanja oporezivanja koje nije u skladu s ovim sporazumom. Postignuti dogovor primjenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.

3. Nadležni organi država ugovornica nastoje da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primjeni ovog sporazuma. Oni se mogu i zajednički savjetovati radi otklanjanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni ovim sporazumom.

4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno komunicirati, uključujući komunikaciju preko zajedničke komisije koju čine oni sami ili njihovi predstavnici, radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova ovog člana.

Član 25

RAZMJENA OBAVJEŠTENJA

1. Nadležni organi država ugovornica razmjenjuju obavještenja koja se smatraju relevantnim za primjenu odredaba ovog sporazuma ili primjenu ili sprovođenje unutrašnjih zakona država ugovornica koji se odnose na poreze bilo koje vrste i oblika koje zavode države ugovornice ili njene jpolitičke jedinice ili edinice lokalne samouprave, ako oporezivanje predviđeno tim zakonima nije u suprotnosti s ovim sporazumom. Razmjena obavještenja nije ograničena čl. 1 i 2 ovog sporazuma.

2. Obavještenje primljeno od države ugovornice iz stava 1 smatra se tajnom isto kao i obavještenje dobijeno prema unutrašnjim zakonima te države i može se saopštiti samo licima ili organima (uključujući sudove i upravne organe) koji su nadležni za razrez ili naplatu, prinudno ili sudsko izvršenje ili rješavanje po žalbama, u odnosu na poreze navedene u stavu 1 ili na nadzor nad gore navedenim. Ta lica ili organi koriste obavještenja samo za te svrhe. Oni mogu saopštiti obavještenja u javnom sudskom postupku ili u sudskim odlukama. Izuzetno od prethodno navedenog, obavještenje primljeno od strane države ugovornice može se koristiti za druge svrhe kada se to obavještenje može koristiti za te druge svrhe u skladu sa zakonima obje države ugovornice i nadležni organ države ugovornice koji daje obavještenja, odobrava takvo korišćenje.

3. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao obaveza države ugovornice da:

- a) preduzima upravne mjere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;
- b) daje obavještenja koja se ne mogu dobiti na osnovu zakona ili u redovnom upravnom postupku te ili druge države ugovornice;
- c) daje obavještenja koja otkrivaju trgovinsku, poslovnu, industrijsku, komercijalnu ili profesionalnu tajnu ili poslovni postupak ili obavještenje čije bi saopštenje bilo suprotno javnom poretku.

4. Ukoliko država ugovornica traži obavještenja u skladu sa ovim članom, druga država ugovornica koristi svoje mjere za pribavljanje traženih obavještenja čak i ako toj drugoj državi ugovornici ta obavještenja nijesu potrebna za sopstvene poreske svrhe. Obaveza sadržana u prethodnoj rečenici podliježe ograničenjima iz stava 3, ali se ni u kom slučaju ta ograničenja ne mogu tumačiti tako da omogućavaju državi ugovornici da odbije da dostavi obavještenja zbog toga što ne postoji domaći interes za takvim obavještenjima.

5. Ograničenja iz stava 3 ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao mogućnost države ugovornice da odbije dostavljanje obavještenja samo zato što ta obavještenja posjeduje banka, druga finansijska institucija, zastupnik ili lice koje radi u agenciji ili u fiducijarnom svojstvu ili ima veze sa vlasništvom interesa u licu.

Član 26

ČLANOVI DIPLOMATSKIH MISIJA I KONZULATA

Odredbe ovog sporazuma ne utiču na poreske povlastice članova diplomatskih misija ili konzulata predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih sporazuma.

Član 27

PRIPADAJUĆE PRAVO NA BENEFITE

1. Izuzetno od ostalih odredaba ovog sporazuma, koristi iz ovog sporazuma ne odobravaju se u odnosu na dio dohotka ili imovine, ako se osnovano može zaključiti, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti, da je sticanje koristi bio jedan od osnovnih razloga bilo kojeg aranžmana ili transakcije koje su neposredno ili posredno rezultirali tom korišću, osim ako se ustanovi da bi odobravanje te koristi u tim okolnostima bilo u skladu sa ciljem i svrhom odgovarajućih odredaba ovog sporazuma.

2. Odredbe ovog sporazuma neće se tumačiti tako da sprječavaju bilo koju državu ugovornicu da primjenjuje odredbe propisane domaćim zakonima sa ciljem sprječavanja izbjegavanja plaćanja ili evazije poreza.

Član 28

STUPANJE NA SNAGU

1. Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon datuma prijema, diplomatskim putem, posljednjeg pismenog obavještenja o okončanju neophodnih unutrašnjih procedura za stupanje na snagu ovog sporazuma. Ovaj sporazuma se primjenjuje:

- a) u odnosu na poreze po odbitku, na dohodak koji ostvaren prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj sporazum stupa na snagu;
- b) u odnosu na ostale poreze na dohodak i na imovinu, koji se razrezuju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj sporazum stupa na snagu.

Član 29
PRESTANAK VAŽENJA

Ovaj sporazum ostaje na snazi dok ga ne otkáže jedna od država ugovornica. Država ugovornica može otkazati ovaj sporazum diplomatskim putem, dostavljanjem pismenog obavještenja o prestanku njegovog važenja najkasnije šest mjeseci prije kraja bilo koje kalendarske godine koja počinje po isteku perioda od pet godina od dana stupanja na snagu ovog sporazuma. U tom slučaju, sporazum prestaje da se primjenjuje:

- a) u odnosu na poreze po odbitku, na dohodak koji ostvaren prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja;
- b) u odnosu na ostale poreze na dohodak i na imovinu, koji se razrezuju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja;

U potvrdu toga su dolje potpisani, punovažno za to ovlašćeni, potpisali ovaj sporazum.

Sačinjeno u..... godine, u dva originalna primjerka, na gruzijskom, crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju razlike u tumačenju odredbi ovog sporazuma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu Gruzije

Za Vladu Crne Gore

Annex II

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF GEORGIA
AND
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO
FOR THE ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION
WITH RESPECT TO TAXES
ON INCOME AND ON CAPITAL AND THE PREVENTION
OF TAX EVASION AND AVOIDANCE

The Government of Georgia and The Government of Montenegro,

Desiring to further develop their economic relationship and to enhance their co-operation in tax matters,

Intending to conclude an Agreement for the elimination of double taxation with respect to taxes on income and on capital without creating opportunities for non-taxation or reduced taxation through tax evasion or avoidance

(including through treaty-shopping arrangements aimed at obtaining reliefs provided in this Agreement for the indirect benefit of residents of third States),

Have agreed as follows:

ARTICLE 1 PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

ARTICLE 2 TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which this Agreement shall apply are in particular:
 - a) in Georgia:
 - i) the profit tax;
 - ii) the income tax;
 - iii) the property tax;(hereinafter referred to as "Georgian tax").
 - b) in Montenegro:
 - i) personal income tax
 - ii) corporate profit tax; and
 - iii) real estate tax;(hereinafter referred to as "Montenegrin tax").
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their taxation laws.

ARTICLE 3 GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
 - a) the term "Georgia" means the territory defined by Georgian legislation, including land territory, its subsoil and the air space above it, internal waters and territorial sea, the sea bed, its sub soil and the air space above them, in respect of which Georgia exercises sovereignty, as well as the contiguous zone, the exclusive economic zone and continental shelf adjacent to its territorial sea, in respect of which Georgia may exercise its sovereign rights and/or jurisdiction in accordance with the international law;
 - b) the term "Montenegro" means the State of Montenegro and, when used in a geographical sense, it means the land territory of Montenegro, its internal sea waters and the belt of the territorial sea, the

air space thereover, as well as the seabed and subsoil of the part of the high sea outside the outer limit of the territorial sea over which Montenegro exercises its sovereign rights for the purpose of exploration and exploitation of their natural resources in accordance with its internal legislation and international law;

- c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Georgia or Montenegro, as the context requires;
 - d) the term "enterprise" applies to the carrying on of any business;
 - e) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
 - f) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
 - g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
 - h) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft except when the ship or aircraft is operated solely between places in a Contracting State and the enterprise that operates the ship or aircraft is not an enterprise of that State;
 - i) the term "competent authority" means:
 - i) in Georgia, the Ministry of Finance or its authorised representative;
 - ii) in Montenegro, the Ministry of Finance or its authorized representative;
 - j) the term "national" in relation to a Contracting State means:
 - i) any individual possessing the citizenship of that Contracting State;
 - ii) any legal person or partnership or association deriving its status as such from the laws in force in that Contracting State;
 - k) the term "business" includes the performance of professional services and of other activities of an independent character.
 - l) the term "recognised pension fund" of a State means an entity or arrangement established in that State that is treated as a separate person under the taxation laws of that State and:
 - i) that is established and operated exclusively or almost exclusively to administer or provide retirement benefits and ancillary or incidental benefits to individuals and that is regulated as such by that State or one of its political subdivisions or local authorities; or
 - ii) that is established and operated exclusively or almost exclusively to invest funds for the benefit of entities or arrangements referred to in subdivision (i).
2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires or the competent authorities agree to a different meaning pursuant to the provisions of Article 24, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

ARTICLE 4 RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof as well as a recognised pension fund of that State. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
 - a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
 - b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
 - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
 - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to determine by mutual agreement the Contracting State of which such person shall be deemed to be a resident for the purposes of the Agreement, having regard to its place of head or main office, its place of effective management, the place where it is incorporated or otherwise constituted and any other relevant factors. In the absence of such agreement, such person shall not be entitled to any relief or exemption from tax provided by the Agreement except to the extent and in such manner as may be agreed upon by the competent authorities of the Contracting States.

ARTICLE 5 PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" includes especially:
 - a) a place of management;
 - b) a branch;
 - c) an office;
 - d) a factory;
 - e) a workshop, and
 - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.
3. A building site or construction or installation project constitutes a permanent establishment only if it lasts more than six months.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
 - a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
 - b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
 - c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
 - d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
 - e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
 - f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business, resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person -other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.
6. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.
7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

ARTICLE 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise.

**ARTICLE 7
BUSINESS PROFITS**

1. Profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.
4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

**ARTICLE 8
INTERNATIONAL SHIPPING AND AIR TRANSPORT**

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.
2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.
3. For the purposes of this Article, profits from the operation of ships or aircraft in international traffic shall also include:
 - a) profits from the bareboat rental of ships or aircraft in international traffic; and
 - b) profits from the use, maintenance or rental of containers in international traffic (including trailers and related equipment for the transportation of containers)

if this rental or use, maintenance or rental are supplementary or incidental to the operation of ships or aircraft in international traffic.

ARTICLE 9 ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where
 - a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
 - b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

ARTICLE 10 DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. [GE: However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the dividends.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.]

[ME: However, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

- a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly or indirectly at least 10 per cent of the capital of the company paying the dividends;
- b) 10 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations. This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.]

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights

which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident through a permanent establishment situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

ARTICLE 11 INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. [GE: However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the interest.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.]

[ME: However, interest arising in a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.]

3. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.
5. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

ARTICLE 12 ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. [GE: However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the royalties. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.]

[ME: However, interest arising in a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.]

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including computer software, cinematograph films, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

**ARTICLE 13
CAPITAL GAINS**

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise), may be taxed in that other State.
3. Gains that an enterprise of a Contracting State that operates ships or aircraft in international traffic derives from the alienation of such ships or aircraft, or of movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that State.
4. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares or comparable interests deriving more than 50 per cent of their value directly or indirectly from immovable property situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

**ARTICLE 14
INCOME FROM EMPLOYMENT**

1. Subject to the provisions of Articles 15, 17, 18 and 19 of this Agreement, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
 - a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and
 - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
 - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment, as a member of the regular complement of a ship or aircraft, that is exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, other than aboard a ship or aircraft operated solely within the other Contracting State, shall be taxable only in the first-mentioned State.

**ARTICLE 15
DIRECTORS' FEES**

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

**ARTICLE 16
ENTERTAINERS AND SPORTSPERSONS**

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from that resident's personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson acting as such accrues not to the entertainer or a sportsperson but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, income derived by entertainer or sportsperson who are residents of a Contracting State from the activities exercised in the other Contracting State under a plan of cultural exchange between the Governments of both Contracting States shall be exempt from tax in that other State.

**ARTICLE 17
PENSIONS**

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 18, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

**ARTICLE 18
GOVERNMENT SERVICE**

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
 - i) is a national of that State; or
 - ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. a) Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions and other similar remuneration paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision, or authority shall be taxable only in that State;
b) However, such pensions and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 14, 15, 16, and 17 shall apply to salaries, wages, pensions, and other similar remuneration in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

**ARTICLE 19
STUDENTS**

1. Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.
2. Remuneration which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State derives from an employment which he exercises in the first mentioned State for a period or periods not exceeding two years shall not be taxed in the first mentioned State if the employment is directly related to his studies or apprenticeship carried out in the first-mentioned State.

**ARTICLE 20
OTHER INCOME**

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

**ARTICLE 21
CAPITAL**

1. Capital represented by immovable property referred to in Article 6, owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State may be taxed in that other State.
3. Capital of an enterprise of a Contracting State that operates ships or aircraft in international traffic represented by such ships or aircraft, and by movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that State.
4. All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

**ARTICLE 22
ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION**

1. a) Where a resident of Georgia derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Montenegro, Georgia shall allow:
 - i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Montenegro;

- ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in Montenegro.

Such deduction in either case shall not, however, exceed the sums of the tax which would have been accrued according to the rules and rates on this income and capital effective in Georgia.

- b) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived or capital owned by a resident of Georgia is exempt from tax in Georgia, Georgia may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.
2. a) Where a resident of Montenegro derives income or owns capital which in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Georgia, Montenegro shall allow:
- i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Georgia;
 - ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in Georgia.

Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in Georgia.

b) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived or capital owned by a resident of Montenegro is exempt from tax in Montenegro, Montenegro may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

ARTICLE 23 NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.
3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 6 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other

Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first mentioned State are or may be subjected.
6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

ARTICLE 24 MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of either Contracting State. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

ARTICLE 25 EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.
2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying State authorises such use.

3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
 - a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
 - b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
 - c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).
4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.
5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

ARTICLE 26 MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

ARTICLE 27 ENTITLEMENT TO BENEFITS

1. Notwithstanding the other provisions of this Agreement, a benefit under this Agreement shall not be granted in respect of an item of income or capital if it is reasonable to conclude, having regard to all relevant facts and circumstances, that obtaining that benefit was one of the principal purposes of any arrangement or transaction that resulted directly or indirectly in that benefit, unless it is established that granting that benefit in these circumstances would be in accordance with the object and purpose of the relevant provisions of this Agreement.
2. The provisions of the Agreement shall in no case prevent either Contracting State from applying the provisions of its domestic laws that are aimed at the prevention of fiscal avoidance or evasion.

**ARTICLE 28
ENTRY INTO FORCE**

This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the date of the receipt, through diplomatic channels, of the later written notification indicating the completion of the internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall have effect:

- a) in respect of taxes withheld at source, to income derived on or after 1 January of the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force;
- b) in respect of other taxes on income and on capital chargeable for any taxable year beginning on or after 1 January of the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force.

**ARTICLE 29
TERMINATION**

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either of the Contracting State may after the expiration of a period of five years from the date of its entry into force, terminate this Agreement, by giving written notice of termination to the other Contracting State through the diplomatic channels at least six months before the end of any calendar year. In such event, this Agreement shall cease to have effect:

- a) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after 1 January of the calendar year next following the year in which the notice is given;
- b) in respect of other taxes on income and on capital chargeable for any taxable year beginning on or after 1 January of the calendar year next following the year in which the notice is given.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done in ..., on ..., in two copies in Georgian, Montenegrin and English languages, each text being equally authentic. In case of divergent interpretation of the provisions of this Agreement, the English text shall prevail.

For the Government of Georgia

For the Government of Montenegro